

KLAGANDEN

1. Mathias Carlzon
2. Gunnar Riegertz, 19730917-8916

MOTPART

Bollebygds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktiges beslut 2023-03-30, § 26

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), KL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Mathias Carlzons överklagande.

Förvaltningsrätten avslår Gunnar Riegertz överklagande.

BAKGRUND

Vid sammanträde den 30 mars 2023 beslutade kommunfullmäktige, vid § 26 "Revidering av kommunstyrelsens reglemente", att anta förslag till reglemente för kommunstyrelsen som börjar gälla från den 1 maj 2023. Nytt reglemente för kommunstyrelsen samt nytt arvodesreglemente börjar gälla först när bägge besluten vunnit laga kraft.

I protokollet från det ovan nämnda sammanträdet angavs bl.a. följande. Ulf Rapp och Peter Hemlin har gjort en framställan om justering av kommunstyrelsens reglemente utifrån avsikten att ordförande skulle företräda majoriteten, vice ordförande skulle företräda majoriteten och 2:e vice ordförande skulle företräda oppositionen. En revidering av kommunstyrelsens

reglemente utifrån den förändring som föreslås kräver att arvodesreglementet med bilaga ändras på så sätt att vice ordförande erhåller ett fast arvode om 25 procent av kommunstyrelsens ordförandes arvode och 2:e vice ordförande erhåller ett arvode om 65 procent av kommunstyrelsens ordförandes arvode.

Mathias Carlzon yrkar att kommunfullmäktiges beslut ska upphävas.

Gunnar Riegertz yrkar att kommunfullmäktiges beslut ska upphävas och anför bl.a. följande. Den 17 november 2022 valdes en person från oppositionen till 1: vice ordförande och en person från majoriteten till 2: vice ordförande av kommunfullmäktige till den 31 december 2026. Detta var helt enligt rådande reglemente. Maktförhållanden har inte förändrats sedan dess. I beslutet från den 30 mars 2023 så ändrar man ordningen på 1:e vice och 2:a vice och benämner 2:a vice som oppositionsråd i reglementet. I beslutet står det att om revideringen antas av kommunfullmäktige så behöver man göra om valet som kommunfullmäktige gjordes den 17 november 2022. Det reviderade reglementet ska gälla från den 1 maj 2023. Beslutet som togs 2023-03-30 går emot beslutet som togs 2022-11-17. Posterna är tillsatta på de premisser som då gällde fram till 31 december 2026 och först när detta beslut har upphört kan man införa denna typ av ändringar. Kommunfullmäktige kan inte entlediga utan fri vilja. I 4 kap 9 § KL anges under vilka förutsättningar en förtroendevald kan entledigas om samtycke saknas. De i saken aktuella förtroendevalda personerna har varken vägrats ansvarsfrihet eller begått brottslig gärning. I detta fall bestämde fullmäktige att förste och andre vice ordföranden skulle göra en rockad. Formellt sett innebär det att båda entledigades. Beslutet är sålunda fattat i strid mot kommunallagen och ska därför undanröjas. Vidare deltog vid beslutet och den föregående debatten i kommunfullmäktige personer som var föremål för beslutet. Ärendet angick dem som personer. Det fattade beslutet är därmed inte fattat på lagligt sätt, varför det ska undanröjas.

Bollebygds kommun

Vid fullmäktiges val av kommunstyrelsens presidium på sammanträde den 17 november 2022, § 134, valdes de tre personer som idag fortfarande sitter på posterna. Fullmäktige förrättade på sammanträdet den 30 mars 2023 inga val eller omval av kommunstyrelsens presidium, utan det som var föremål för beslut var en revidering av kommunstyrelsens reglemente. Den politiska majoriteten menar också att ingen i presidiet ska tvingas bort från sin post, utan det är upp till de personerna att i så fall begära entledigande av kommunfullmäktige. Gunnar Riegertz anser att beslutet från den 30 mars 2023 går emot beslutet som togs den 17 november 2022 och att posterna är tillsatta på de premisser som då gällde, fram till och med 31 december 2026 och först när det beslut har upphört kan man införa denna typ av ändringar.

Kommunstyrelsen ställer sig frågande till det antagandet då en förtroendevald enligt 4 kap. 6 § KL har rätt att bli befriad från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå. Något annat tillvägagångssätt har inte heller förmedlats av den politiska majoriteten. På fullmäktiges sammanträde den 30 mars 2023 var kommunstyrelsens vice ordförande (oppositionsrådet) frånvarande och hade en ersättare som tjänstgjorde. Kommunstyrelsens 2:a vice ordförande uppfattade sig inte som jävig då ärendet inte rörde henne som person, utan en revidering av kommunstyrelsens reglemente. Inga val, eller omval, till kommunstyrelsens presidium, gjordes av fullmäktige på sammanträdet den 30 mars 2023.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Gällande regler**

Enligt 13 kap. 1 § KL har varje medlem av en kommun rätt att få lagligheten av kommunens beslut prövad genom att överklaga dem hos förvaltningsrätten. Av 13 kap. 3 § KL framgår dock att bestämmelserna i 13 kap. KL inte gäller om det i lag eller annan författning finns särskilda bestämmelser om

överklagande. I 13 kap. 4 § KL anges att klaganden ska ange de omständigheter som han stöder sitt överklagande på. Av 13 kap. 7 § KL framgår att förvaltningsrätten vid prövningen av överklagandet inte får beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före klagotidens utgång. I 13 kap. 8 § tredje stycket KL anges att domstolen inte får ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut. Vidare anges i 13 kap. 11 § andra stycket KL att bestämmelsen i 29 § förvaltningsprocesslagen om rätt att utan yrkande besluta till det bättre för enskild inte ska tillämpas.

Enligt 13 kap. 8 § första stycket KL ska ett beslut upphävas om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

I 5 kap. 47 § första stycket KL anges att en ledamot inte får delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående.

Förvaltningsrättens bedömning

Mathias Carlzon har inte följt förvaltningsrättens föreläggande om att komplettera sitt överklagande med uppgift om personnummer. Då han därmed inte säkert kan identifieras ska hans överklagande avvisas.

Kommunfullmäktiges beslut är – oaktat vad som står i protokollet om att kommunfullmäktige då behöver göra om valet som kommunfullmäktige gjorde den 17 november 2022 – begränsat till en ändring av (revidering) kommunstyrelsens reglemente. Det innebär i sig inte något utbyte av någon person på någon post. Beslutet strider således inte mot reglerna i 4 kap. KL om förtroendevalda. Vidare innebär det förhållandet att ändringarna av kommunstyrelsens reglemente kan innebära en mer fördelaktig position vid ett

framtida val till förste vice ordförande inte att kommunstyrelsens andra vice ordförande är personligen berörd i KL:s mening. Det har således inte förelegat någon jävssituation. Sammantaget finner förvaltningsrätten att Gunnar Riegertz inte förmått göra sannolikt att det finns skäl att upphäva det överklagade beslutet enligt någon av de i 13 kap. 8 § KL angivna grunderna. Hans överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Avgörandet kan överklagas. Information om detta finns i bilaga 1 (FR-03).

Veronica Lindström

Rådmannen Veronica Lindström och de särskilda ledamöterna Anders Hansson och Bo Henriksson har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Ulf Nordberg.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.